

Polityka antykorupcyjna w Zespole Szkół Nr 1 im. Jakuba Stefana Cezaka w Zgierzu

Rozdział 1

Wstęp – deklaracja kierownictwa

Celem Polityki antykorupcyjnej jest zapewnienie transparentności działań Zespołu Szkół Nr 1 im. Jakuba Stefana Cezaka w Zgierzu jako jednostki budżetowej względem klientów, jak i organów sprawujących nadzór nad ich działalnością poprzez wyszukiwanie i analizowanie wszelkich możliwych potencjalnych zagrożeń korupcyjnych, które mogą wystąpić w trakcie realizowanych zadań na wszystkich poziomach zarządzania oraz podejmowanie środków zaradczych, zmniejszających prawdopodobieństwo wystąpienia działania korupcyjnego.

Polityka dotyczy wszystkich działań korupcyjnych w sytuacjach określanych mianem konfliktu interesów oraz innych nadużyć z udziałem pracowników, jak również klientów, konsultantów, dostawców i wszystkich podmiotów pozostających w relacjach ze szkołą.

Kierownictwo i pracownicy, mając świadomość zagrożeń płynących z przestępstw korupcyjnych dla postrzegania funkcjonowania szkoły, przyjmują Politykę antykorupcyjną w celu wdrożenia efektywnych mechanizmów przeciwdziałania zjawiskom korupcji.

Realizacja przyjętych założeń pozwoli na zbudowanie wizerunku jednostki oświatowej działającej w sposób uczciwy, przejrzysty i gotowej do uzasadniania podjętych decyzji.

Reagując na potencjalną lub rzeczywistą korupcję:

- budujemy naszą tożsamość jako instytucji publicznej wolnej od konfliktu interesów, przejrzystej, działającej zgodnie z prawem,
- identyfikujemy i redukujemy ryzyka korupcyjne,
- unikamy ryzyka prawnego – odszkodowań, procesów sądowych,
- stale zwiększamy naszą wiarygodność na rynku oświatowym, podwyższamy poziom zaufania uczniów i rodziców do nauczycieli i szkoły jako organizacji,
- zwiększamy poczucie bezpieczeństwa pracowników.

Rozdział 2

Definicje

§ 1

Ilekoć w Polityce antykorupcyjnej jest mowa o:

1) korupcji – rozumie się przez to czyn w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1921 ze zm.):

- a) polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści

osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiejkolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji,

- b) polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio, lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiejkolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji,
- c) popełniany w toku działalności gospodarczej, obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu, bezpośrednio lub pośrednio, osobie kierującej jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującej w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub na rzecz jakiejkolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie,
- d) popełniany w toku działalności gospodarczej obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na żądaniu lub przyjmowaniu bezpośrednio lub pośrednio przez osobę kierującą jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści dla niej samej lub dla jakiejkolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie;

2) przestępstwie o charakterze korupcyjnym rozumie się przez to zdefiniowane w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, z późn. zm., dalej „k.k.”):

- a) sprzedajność urzędnicza/łapownictwo bierne (art. 228 k.k.) – polega na przyjęciu korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy w związku z pełnieniem funkcji publicznej; korzyść można przyjąć zarówno przed, jak i po dokonaniu czynności służbowej, natomiast w wypadku uzależnienia wykonania czynności od wręczenia korzyści majątkowej, przyjęcie korzyści jest warunkiem podjęcia czynności; sprawcą tego przestępstwa może być osoba pełniącą funkcję publiczną,
- b) przekupstwo/łapownictwo czynne (art. 229 k.k.) – polega na umyślnym udzieleniu korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy osobie pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji; udzielenie korzyści polega na bezpośrednim lub pośrednim wręczeniu korzyści; sprawcą tego przestępstwa może być każdy; nie podlega karze sprawca przestępstwa, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista zostały przyjęte przez osobę pełniącą funkcję

publiczną, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział,

- c) płatna protekcja (art. 230 k.k.) – podjęcie się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą bądź jej obietnicę; działanie sprawcy może polegać jedynie na powoływaniu się na wpływy lub na wywołaniu u osoby zainteresowanej przekonania o istnieniu takich wpływów albo na utwierdzeniu jej w takim przekonaniu, gdyż dla bytu przestępstwa nieistotne jest, czy osoba powołująca się na wpływy takie posiada i czy rzeczywiście zostaną podjęte działania pośrednictwa,
 - d) czynna płatna protekcja/handel wpływami (art. 230a k.k.) – polega na udzieleniu lub obietnicy udzielenia pośrednikowi korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w instytucji państwowej lub samorządowej; działanie sprawcy ma skłonić pośrednika do bezprawnego wywarcia wpływu na decyzję osoby pełniącej funkcję publiczną; celem działania sprawcy jest opłacenie pośrednictwa, a niekoniecznie osoby podejmującej decyzję; sprawcą tego przestępstwa może być każdy,
 - e) przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków (art. 231 k.k.) – przestępstwo to może popełnić wyłącznie funkcjonariusz publiczny, który przekraczając swoje uprawnienia lub niedopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego,
 - f) poświadczenie nieprawdy w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej (art. 271 k.k.) – warunkiem karalności sprawcy nie jest uzyskanie określonej korzyści, ale działanie w celu jej osiągnięcia; sprawcą tego przestępstwa może być tylko osoba, która jest upoważniona do wystawienia konkretnego dokumentu w cudzej sprawie,
 - g) udaremnienie lub utrudnianie przetargu publicznego (art. 305 §1 k.k.) – warunkiem dokonania tego przestępstwa nie jest spowodowanie efektywnej szkody, a jedynie podejmowanie działań mogących taką szkodę spowodować; sprawcą tego przestępstwa mogą być członkowie komisji przetargowych, jak i osoby biorące udział w postępowaniu w charakterze oferentów;
- 3) niekaralnych formach korupcji rozumie się przez to:
- a) konflikt interesów – pełnienie przez funkcjonariusza publicznego albo członków jego najbliższej rodziny funkcji lub utrzymywanie kontaktów o charakterze prywatnym, które mogą wpływać na treść urzędowych zachowań w sposób rodzący wątpliwości co do ich bezstronności; wyróżnia się konflikt interesów:
 - rzeczywisty/faktyczny (relacje, które bezpośrednio obecnie wywołują konflikt interesów),
 - potencjalny (relacje, które potencjalnie mogą wywoływać konflikt interesu w przyszłości),

- postrzegany (relacje, które w odbiorze zewnętrznym będą postrzegane jako konflikt interesów);
 - b) kumoterstwo – faworyzowanie oparte nie na pokrewieństwie, ale na powiązaniach towarzyskich;
 - c) nepotyzm – nadużywanie zajmowanego stanowiska poprzez protegowanie krewnych;
- 4) korzyści majątkowej – rozumie się przez to każde dobro, które jest w stanie zaspokoić określoną potrzebę, a jego wartość da się wyrazić w pieniądzu; korzyścią może być nie tylko przyrost majątku, ale też wszystkie korzystne umowy (np. pożyczka udzielona na preferencyjnych warunkach, darowizna, zwolnienie z długu, wygranie przetargu);
- 5) korzyści osobistej – rozumie się przez to świadczenie o charakterze niemajątkowym, polepszające sytuację osoby, która ją uzyskuje (np. obietnica awansu, odznaczenie orderem, wyuczenie zawodu, ograniczenie obowiązków zawodowych, przyjęcie na praktykę/staż, wysłanie na zagraniczne stypendium, wykreowanie korzystnego wizerunku w mediach);
- 6) nadużyciu – rozumie się przez to działanie lub zaniechanie, łącznie z podaniem błędnych informacji, które wprowadza w błąd lub usiłuje wprowadzić w błąd stronę w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, osobistej lub innej albo uniknięcia zobowiązania, w szczególności:
- a) korupcja,
 - b) kradzież majątku publicznego lub środków publicznych,
 - c) przywłaszczenie mienia publicznego (materiałów, produktów, sprzętu),
 - d) świadome nieprzestrzeganie obowiązujących procedur,
 - e) świadome podawanie nieprawdziwych danych w sprawozdaniach finansowych, powodujące, że stają się one nierzetelne i nie odpowiadające rzeczywistości istniejącemu stanowi faktycznemu i prawnemu,
 - f) świadome wprowadzanie nieprawdziwych danych do dokumentów i systemów informatycznych,
 - g) fałszowanie dokumentów (np. umów, pism, decyzji, uchwał, protokołów) lub wprowadzanie w nich innych zmian nie zaakceptowanych przez podmioty do tego upoważnione,
 - h) podrabianie lub zmienianie zapisów księgowych oraz dokumentacji potwierdzającej te zapisy,
 - i) świadome niewłaściwe stosowanie zasad rachunkowych,
 - j) świadome przeinaczanie lub pomijanie zdarzeń, transakcji lub innych istotnych informacji w sporządzanych raportach i sprawozdaniach, powodujące szkody w środkach publicznych;
- 7) nieprawidłowości – rozumie się przez to działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kontroli jest nielegalne, niegospodarne, niecelowe lub nierzetelne, a w przypadku wykonywania zadań nieskuteczne, niewydajne, nieoszczędne;

8) Pełnomocniku ds. etyki i polityki antykorupcyjnej/Komisji Etyki zgłoszeń nadużyć – rozumie się przez to osobę fizyczną do zadań którego należy wyjaśnienie okoliczności sprawy pod kątem sprawdzenia, czy działania i zachowania przedstawiane w zgłoszeniu noszą znamiona nadużycia w tym korupcji, czy jest to inna nieprawidłowość.

Rozdział 3

Postanowienia ogólne

§ 2

1. Polityka antykorupcyjna stanowi element systemu przeciwdziałania nadużyciom, w tym korupcji, które mogą wystąpić we wszystkich obszarach działalności oraz na wszystkich poziomach zarządzania, stosuje politykę braku tolerancji wobec nadużyć, w tym korupcji.

2. Celem wprowadzenia polityki antykorupcyjnej jest:

1) stworzenie warunków do racjonalnego zapewnienia, że szkoła prowadzi działalność zgodnie z prawem, etyką i odpowiednimi standardami oraz że środki publiczne są chronione, właściwie rozliczane i wykorzystywane ekonomicznie, wydajnie i skutecznie;

2) ustalenie jednolitych zasad postępowania mających na celu aktywne zapobieganie i przeciwdziałanie nadużyciom dokonywanym na szkodę szkoły z uszczerbkiem dla środków publicznych.

3. Wszyscy pracownicy szkoły na stanowiskach pedagogicznych i administracyjnych deklarują osobiste zaangażowanie w rozwój systemu przeciwdziałania nadużyciom, w tym korupcji.

§ 3

1. Polityka antykorupcyjna dotyczy wszelkich działań korupcyjnych, sytuacji konfliktu interesów oraz innych nadużyć z udziałem pracowników, kontrahentów, klientów oraz innych podmiotów pozostających w relacjach ze szkołą.

2. Polityka antykorupcyjna powinna być przestrzegana przez wszystkich pracowników i osoby/podmioty współpracujące ze szkołą bez względu na formę zatrudnienia, współpracy, pełnioną funkcję czy istniejące relacje.

3. Polityka antykorupcyjna jest dostosowana do specyfiki, złożoności struktury organizacyjnej, zakresu delegowanych uprawnień i pełnomocnictw oraz realizowanych celów i zadań.

§ 4

Polityka antykorupcyjna w Zespole Szkół Nr 1 im. Jakuba Stefana Cezaka w Zgierzu w zakresie nadużyć, w tym korupcji realizowana jest poprzez następujące działania:

1) zapobieganie nadużyciom, w tym korupcji poprzez przestrzeganie Kodeksu Etycznego Postępowania oraz zasad zapisanych w art. 6 Karty Nauczyciela,

promowanie zasad etycznego postępowania, podnoszenie świadomości pracowników poprzez szkolenia i dostęp do materiałów szkoleniowych;

2) opracowanie procedury zgłaszania nadużyć, opracowanie wykazu stanowisk i czynności narażonych na zwiększone prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka nadużyć, w tym korupcji oraz identyfikacja obszarów działalności szczególnie podatnych na ryzyka korupcyjne;

3) wykrywanie i zgłaszanie nadużyć;

4) reagowanie na wystąpienie nadużyć poprzez analizę zgłoszeń i prowadzenie postępowań wyjaśniających;

5) podjęcie działań korygujących w celu odzyskania strat oraz współpraca z właściwymi organami;

6) monitorowanie i przegląd przyjętych zasad dotyczących zwalczania nadużyć, w tym korupcji.

Rozdział 4

Sposoby realizacji zasad Polityki antykorupcyjnej

§ 5

1. Polityka antykorupcyjna realizowana jest w szczególności poprzez:

1) nadzór nad przestrzeganiem i aktualizacja Kodeksu Etycznego Postępowania oraz Polityki antykorupcyjnej;

2) wprowadzenie Procedury reagowania na zidentyfikowane przypadki nadużyć;

3) realizowanie działań mających na celu podwyższanie poziomu zaufania uczniów, rodziców, kontrahentów i osób/podmiotów współpracujących oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły jako jednostki finansów publicznych i jednostki oświatowej;

4) prowadzenie Rejestru zgłoszeń nadużyć;

5) przestrzeganie Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowych oraz Polityki rachunkowości;

6) przestrzeganie Polityki Ochrony Danych Osobowych;

7) przestrzeganie Polityki zarządzania ryzykiem;

8) przestrzeganie zasad wynikających z Deklaracji Praw Człowieka i praw ucznia, Statutu szkoły;

9) przestrzeganie zasad udzielania zamówień publicznych;

10) zapewnienie transparentności i jawności realizacji celów i zadań z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów prawa;

- 11) zapewnienie przejrzystości podejmowania decyzji, w tym całego procesu decyzyjnego, z uwzględnieniem procesu dydaktyczno-wychowawczego, a w przypadku podejmowania decyzji administracyjnych prowadzenie metryki sprawy;
- 12) zapewnienie jawności i transparentności w gospodarowaniu mieniem i w zakresie finansów publicznych;
- 13) zapewnienie dostępu do informacji publicznej w granicach określonych prawem;
- 14) prowadzenie rejestru umów;
- 15) konsekwentne przestrzeganie standardów kontroli zarządczej, w tym wartości etycznych oraz zarządzania ryzykiem;
- 16) doskonalenie zasad samooceny kontroli zarządczej i sporządzanie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej;
- 17) zwiększanie świadomości pracowników w zakresie dbałości o wizerunek placówki;
- 18) zwiększanie świadomości pracowników poprzez uwrażliwianie na zagrożenia korupcyjne i na odpowiedzialność karną, wzmacnianie postaw etycznych, które sprzyjają budowaniu kultury organizacyjnej, upowszechnianie standardów i zasad postępowania, które stanowią o zawodowej tożsamości nauczycieli i pracowników;
- 19) współpracę z organami powołanym do ścigania przestępstw.

Rozdział 5

Obowiązki pracowników i podmiotów zewnętrznych w zakresie przeciwdziałania korupcji

§ 6

1. Wszyscy pracownicy Zespołu Szkół Nr 1 im. Jakuba Stefana Cezaka w Zgierzu:
 - 1) działają zgodnie z prawem w zakresie wykorzystania zasobów i funduszy publicznych oraz wykonują swoje obowiązki w sposób dokładny i uczciwy mając na celu zapobieganie nadużyciom, w tym korupcji;
 - 2) przestrzegają politykę i procedury w zakresie przeciwdziałania nadużyciom;
 - 3) unikają konfliktu interesów;
 - 4) aktywnie identyfikują zjawiska nadużyć;
 - 5) stale podnoszą swoją wiedzę;
 - 6) zgłaszają podejrzenia nadużyć;
 - 7) aktywnie współpracują w postępowaniu wyjaśniającym;
 - 8) zgłaszają propozycje zmian i aktualizacji do obowiązujących procedur, w tym słabych punktów w wewnętrznych systemach.
2. Kontrahenci oraz osoby/podmioty współpracujące ze szkołą:
 - 1) powinni przestrzegać Polityki antykorupcyjnej obowiązującej w szkole;

- 2) przestrzegają warunków określonych w umowach, w tym zapisów związanych z przestrzeganiem wartości etycznych;
- 3) współpracują w zakresie zwalczania nadużyć, w tym korupcji poprzez zgłaszanie niepożądanych zjawisk i incydentów.

Rozdział 6

Postanowienia końcowe

§ 7

1. Wszyscy pracownicy Zespołu Szkół Nr 1 im. Jakuba Stefana Cezaka w Zgierzu zobowiązani są do zapoznania z Polityką antykorupcyjną oraz stosowania jej zasad.
2. Pracownicy na stanowiskach kierowniczych oraz na stanowiskach samodzielnych mają obowiązek identyfikować ryzyka nadużyć wpisane w obszar wykonywanej działalności oraz dokonywać ich oceny zgodnie z funkcjonującą Polityką zarządzania ryzykiem.
3. Procedura reagowania na zidentyfikowane przypadki nadużyć, w tym korupcji, wykaz stanowisk i czynności szczególnie narażonych na zwiększone prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka nadużyć oraz baza ryzyk korupcyjnych wprowadzone zostały w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszej Polityki.
4. Opracowany wykaz stanowisk i czynności szczególnie narażonych na zwiększone prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka nadużyć oraz bazę ryzyk korupcyjnych poddaje się okresowej aktualizacji, nie rzadziej niż co 2 lata.

§ 8

Nieprzestrzeganie zasad zawartych w Polityce antykorupcyjnej stanowi naruszenie obowiązków pracowniczych i może spowodować pociągnięcie pracownika do odpowiedzialności dyscyplinarnej wynikającej z Regulaminu Pracy oraz odpowiedzialności karnej wynikającej z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, a także odpowiedzialności dyscyplinarnej, w przypadku pracowników na stanowiskach pedagogicznych.